

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Avaus

HYMY II -työryhmän puheenjohtaja,
kehittämispäällikkö Arja Kuula
Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto,
tutkimuseettinen neuvottelukunta

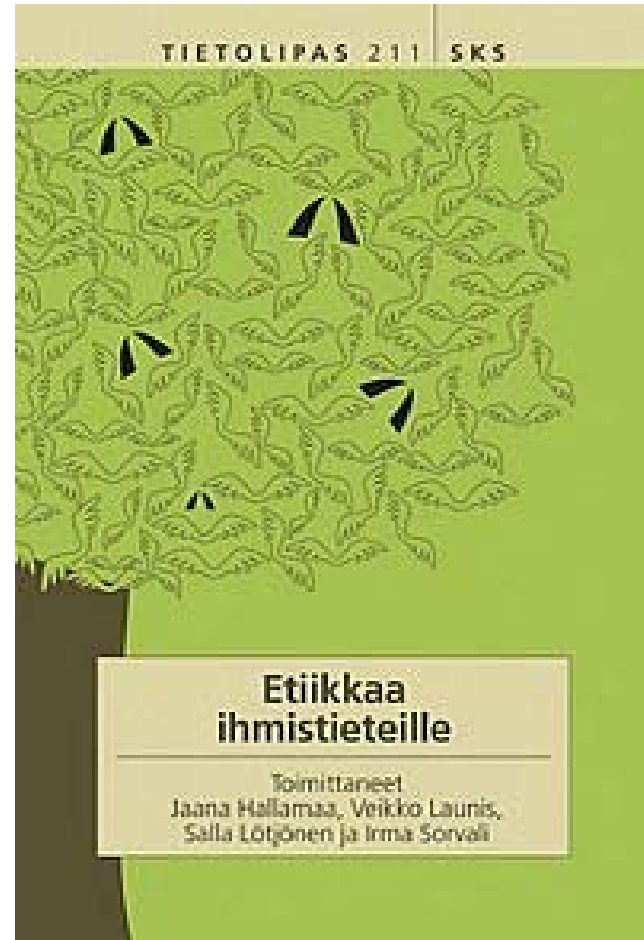
ENNAKKOARVIOINNIN RAAMIT – Humanistis-yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen
ennakko-arvioinnin organisatorinen viitekehys ja toteuttamisen aikataulu, työmäärä ja
kustannukset. Hymy II -seminaari 9.6.2008 Tieteiden talo

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

HYMY I (2002-2006)

- Professori Jaana Hallamaa, dos. (professori) Veikko Launis, professori Irma Sorvali, sihteeri Salla Lötjönen
- Tutkimuseettisten ohjeiden tarve ja sisältö humanistisille ja yhteiskuntatieteellisille tutkimusaloille
- 31 haastattelua, 23 artikkelia

HYMY II kokoonpano

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja: Arja Kuula,
Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto

Varapuheenjohtaja:
Outi Konttinen, ETENE/Lääketieteel-
linen tutkimuseettinen jaosto

Sihteeri: Salla Lötjönen,
Tutkimuseettinen neuvottelukunta

hallintotiede/sosiaalitiede
hoitotiede, oikeustiede,
taloustiede, filosofia, historia,
sosiologia, psykologia,
perinnetieteet,
kirjallisuudentutkimus

Jäsenet:

Katie Eriksson, ÅA
Kaijus Ervasti, Optula
Heta Gylling, HY
Kari Hämäläinen, VATT
Christer Kuvaja, SLS
Klaus Mäkelä
Vuokko Niiranen, KuY
Ritva Nupponen, UKK-instituutti
Ulla-Maija Peltonen, SKS
Matti Savolainen, TaY

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Työryhmän tehtävät

1. Selvittää eettisen ennakoarvioinnin tarpeellisuus
2. Tehdä ehdotus mahd. ennakoarvioinnin tueksi tarvittavista asiakirjoista (viitekehys ja sisällöllinen ohjeisto)
3. Tehdä ehdotus mahd. ennakoarvioinnin toteuttamiseksi käytännössä (aikataulu, organisointi, rahoitus, vaikutus tiedeyhteisölle)

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Tarpeet ennakkoarvioinnille

- Tutkittavien suojele
 - Kliininen hoitotiede
 - Liikuntatieteellinen tutkimus
 - Osa psykologisista tutkimuksista
- Tutkija kaipaa ennakkoarviointia tuekseen (tutkimuksen moraalinen oikeutus)
 - Lapsiuhritutkimus
 - Havainnointitutkimus ilman informointia

Tarpeet ennakkoarvioinnille

- Tutkimuksen kansainvälistyminen
 - Kansainvälinen julkaisu tai ulkomainen rahoittaja tai ulkomainen tutkimuskumppani edellyttävät ennakkoarviointia
- Sairaanhoidopiirien eettisten toimikuntien kompetenssi ja kapasiteetti eivät riitä
 - Vuonna 2006 käsitelty yli 70 ja 2007 yli 120 ei-lääketieteellistä lausuntohakemusta (Kerstin Steniuksen tekeillä oleva tutkimus)

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Ennakkoarvioinnin raamittamisen haasteet

- Lakisääteinen vai vapaaehtoinen?
- Hoitotiede: lääketieteellinen vai humanistisyhteiskuntatieteellinen malli?
- Psykologia: miten määritetään ennakkoarvioitavat tutkimukset?
- Havainnointitutkimus: onko ilman tutkittavan suostumusta tehtävät tutkimukset ennakoon arvioitava?
- Miten ennakkoarviointi toteutetaan käytännössä?

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Työryhmän työskentely

- Säännölliset kokoukset
- Seminaarit
 - Ennakkoarvioinnin tarpeellisuus - *Hyvä, paha etiikka*: 10.3.2008, Tieteiden talo, Helsinki
 - *Ennakkoarvioinnin raamit*: 9.6.2008, Tieteiden talo, Helsinki
 - Sisällöllisen ohjeistuksen tarve, sisältö ja tekijät – *Eettinen kipu ja riski*: 6.10.2008
 - Loppuraportin julkistaminen: joulukuu 2008 tai tammikuu 2009
- Työskentelyn avoimuus: <http://www.tenk.fi/hymy/>
(asettamispäätös, tehtävät, seminaariohjelmat ja –esitykset, kokouspöytäkirjat)